

מסמך עמדה -
הבטחת צרכים לבנות ובנים
נסמכים לחברי קיבוץ

גיבוש מסמך עקרונות משותף לאהדה ולתנועה לעניין "בניס\בנות נסמכים"

- הבחנה בין מחויבות להשלמת צרכי קיום (הקיבוץ) למחויבות להשלמת צרכים מיוחדים וקרן חיסכון (הקיבוץ וההורים)
- אמות מידה להתייחסות לעיזבונות ההורים
- מגוון חלופות לשימוש בדירת שיוך ההורים לצורך הבטחת מקור לבת\בן
- צרכי ילדיהם של בת\בן נסמכים
- אפוטרופסות ותמיכה בקבלת החלטות

בפני בנות/בנים בגירות/ארים עם מוגבלויות עומדים שני מסלולים:

✓ קבלה לחברות, בהתאם לדרישות תקנון הקיבוץ וכלליו.

✓ חתימת הסכם של "בת/בן נסמכים".

- תקנות הערבות ההדדית קובעות רף תחתון. מסמך זה מציג קווים מנחים למימוש הערבות ההדדית, בהתייחסות מפורטת יותר לילדים קטינים ובוגרים.
- **אצל אנשים עם מוגבלות** צפויה שונות רבה, בצרכים, במקורות, במועד חתימת ההסכם ובמהלך החיים ולכן במקרים שונים ידרשו להסכמים שונים.
- הבטחת **אמות מידה שוויוניות והוגנות**.

- הסדר העקרוני יאושר במועצת התנועה.
- הסדר העקרוני יופץ לקיבוצים ויומלץ לאשרו באסיפת הקיבוץ.
- מטרתו להגן על כבודה ועל חירותה של הבת/בן הנסמכים, ולעגן את זכויותיהם להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים וכן לתת מענה הולם למוגבלותם, באופן שיאפשר להם לחיות את חייהם בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מתן אפשרות למיצוי מרבי של יכולותיהם.
- **בין הקיבוץ לבין החברים**, שהם הוריו של הבת/בן, **ייחתם הסכם אישי הנותן**, ככל הניתן מענים לנסיבות משתנות. עם חתימת ההסכם הוא יהיה חוזה לטובת צד שלישי (הבת/הבן).

מימון צרכים - קיום

המקורות למימון צרכי הקיום של בת\בן בגירים, ולצרכי אחזקה של קטינים שמעבר לרשת הביטחון המובטחת להם, יהיו:

- ✓ תשלומי רשויות המדינה.
- ✓ הכנסה בגין עבודת הבת\בן.
- ✓ השלמת המקורות ע"י הקיבוץ.

המקורות למימון הצרכים המיוחדים יהיו:

✓ קצבאות ותשלומים ייעודיים, לרבות יתרת שכר עבודה.

✓ כספי ביטוח, מענקים ונכסים על שם הבת/בן ו/או שהתקבלו עבורם ו/או המיועדים לשימושם.

✓ השלמת מימון הצרכים המיוחדים ע"י הקיבוץ וההורים.

קרן חיסכון קצבתית

- הקיבוץ וההורים מתחייבים לפתוח **קרן חיסכון קצבתית** עבור הבת/בן, ולהפקיד בה פרמיה חודשית או סכום חד פעמי. יש לקחת בחשבון השלכות עתידיות הנגזרות מערבוב המקורות, ניתן בהתאם לצבור ב-2 קרנות נפרדות או פתרון מוסכם אחר.
- יעודה של הקרן הנו להוות **מקור עתידי למימון ההשלמה שתידרש** לצרכי הבת/בן באופן שיאפשר משיכות של קצבה חודשית שוטפת, החל מ 15 שנה מיום חתימת ההסכם האישי, או מהגיע הבת/בן לגיל 45, המאוחר שבהם. (הסכום ייקבע בוועדה, עפ"י הערכת הצרכים הספציפיים לכל אחד).
- **היתרה הנדרשת**, ככל שתידרש, לתשלום צרכי ההחזקה והשיקום של הבת/בן, תשולם ע"י הקיבוץ וההורים **בהתאם לתנאי ההסכם האישי** שיחתם ביניהם.

קרן לעזרה הדדית – השקעות בגוף וברכוש

- במקרה שיתעורר צורך לביצוע השקעות או הוצאות חריגות עבור הבת/בן, בין לגוף ובין לרכוש, שאינן חלק מהוצאות השוטפות ידון הצורך בוועדה.
- ככל שהועדה תחליט כי אין בתקציבה כדי לתת מענה לצורך שהוכר, רשאים ההורים ו/או הועדה לפנות לקרן לעזרה הדדית, ובקשתם תידון על פי אמות המידה והכללים אשר נהוגים ביחס לכלל החברים.

דירת מגורים לבת\בן

ככלל, מחויב הקיבוץ להבטיח זכות מדור, המותאם לצרכיהם.

- להלן התייחסויות למצבים שונים:

1. יעמיד הקיבוץ לשימוש של הבת\בן דירת מגורים מתאימה לצרכיהם מתוך מלאי הדירות שבחזקת הקיבוץ.
2. מקום בו לא נמצאה דירה מתאימה למגורי הבת\בן, או מקום בו מצאה הועדה כי הפתרון הנכון לבת\בן הנו מגורים מחוץ לקיבוץ, ישלם הקיבוץ את מלוא עלות שכר הדירה עבורם.
3. מקום בו יבחרו הבת\בן להתגורר מחוץ לקיבוץ חרף קיומו של פתרון דיור (מתאים), תוגבל השתתפות הקיבוץ בתשלום שכר הדירה לסכום השווה לעלות דירה מתאימה בקיבוץ.

התנועה
הקיבוצית

דירת מגורים לבת\בן - שכר דירה

השתתפות בעלות שכר הדירה:

- ככלל הבת\בן וההורים לא ישלמו שכר דירה עבור מגורי הבת\בן.
- במקרים יוצאי דופן, בהם מקורות כמו השתכרות ההורים או הבת\בן גבוהה תהיה השתתפות ע"פ טבלה מוסכמת שתצורף להסכם.

אחד הנושאים המכבידים ביותר על חתימת הסכמים בין הקיבוץ למשפחות הוא נושא זה.

גמישות בהסכמים: קיימת שונות גדולה מאוד בין המשפחות הן בצרכי הבנות\נים, הן במקורות שנצברו למילוי צורכיהם והן במצב המשפחתי. לפיכך מומלץ להתאים בכל מקרה ומקרה את הפתרון הראוי (בהסכם האישי), ובלבד שיובטחו המקורות להבטחת צרכי הבת\בן.

ההסכם שיחתם בין המשפחה לבין הקיבוץ יכול להיות שונה בין מקרה למקרה בהתחשב בצרכי הבת\בן, במספר היורשים וצרכיהם, בקיומן של בטוחות נוספות מצד ההורים, שוויה של דירת ההורים וכו', כל זאת למילוי **חלקם של ההורים** בצרכי הבת\בן.

עזבונות ההורים – שמקורם בקיבוץ

רעיון לנוסחה של חלוקת דירת ההורים -

”הבתאבן יזוכו ב-2 ידות מסך העיזבון של ההורים שמקורו בקיבוץ וכל אחד מהאחים יזוכה ביד אחת. (דוגמא להבהרה: בהינתן להורים 4 ילדים ס”ה, ואחד מהם הוא בתאבן נסמכתאך, יחולק שווי עיזבונם שמקורו מהקיבוץ ב-5 חלקים. לבתאבן הנסמכתאך יקצו 2 חלקים=2 ידות, ולאחיהם יקצו חלק 1=יד אחת לכל אחותאח).”

✓ בהסכם האישי שיחתם בין ההורים לקיבוץ, יצהירו ההורים כי הם האחראים לשלום הבת\בן.

✓ בהסכם האישי יתחייבו ההורים והבת\בן לעשות כמיטב יכולתם בכדי להשיג ו/או לסייע לקיבוץ להשיג את כל הזכויות, ההטבות, התמיכות וההקצבות המגיעות להם.

בן/ת זוג

✓ יהיה לבת\בן בן/בת זוג, שמעוניינת\ן להתגורר ביחד עם הבת\בן בתחום הקיבוץ, יהיו מגורי בן/ת הזוג המצטרף, מותנים באישור הקיבוץ ובחתימת הסכם בין המצטרף (או הוריו או האפוטרופוס, לפי העניין) ובין הקיבוץ, המסדיר את מערכת היחסים.

ילדים

✓ הקיבוץ יראה בצרכי ילדיהם הקטינים של הבת\בן כחלק מצרכי הקיום שלהו, לפי כללי רשת הביטחון, כפי שמתבטאים בתקציב לבת\בן.

אם וכאשר יידרש לבת\בן אפוטרופוס, יפעלו מבקשי המינוי מתוך כבוד לעצמאותם המירבית.

לא נמצא מועמד ראוי למילוי התפקיד מבני המשפחה, **יפעל הקיבוץ להעמיד מועמד מטעמו לעניין זה.**

ככל הניתן תישקל האפשרות למנות תומכת\ך בקבלת החלטות לבת\בן.